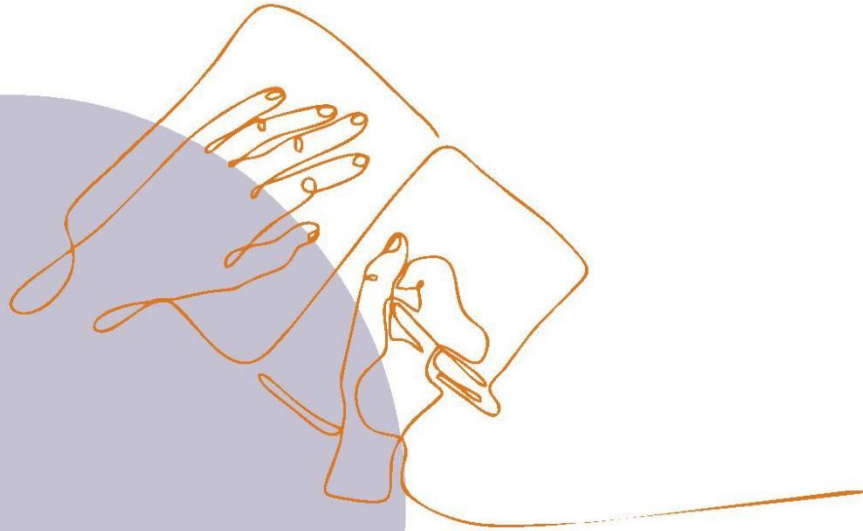


ВСТУП ДО ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПУТІВНИК ДЛЯ ДІТЕЙ-БІЖЕНЦІВ ТА МІГРАНТІВ

Цю публікацію підготовлено в межах проєкту «Підтримка Європейського Союзу у сфері управління міграціями в Сербії: покращення спроможностей прийому, захисних послуг та доступу до освіти III», який реалізує Міжнародна організація з міграції у партнерстві з Міністерством освіти, Міністерством праці, зайнятості, у справах ветеранів та соціальних питань і Комісаріатом у справах біженців та міграції Республіки Сербія за підтримки Європейського Союзу. Автор публікації несе повну відповідальність за її зміст, який не обов'язково відображає офіційну позицію Європейського Союзу.



ВСТУП

Цей посібник призначений для осіб, яким надано притулок, шукачів притулку, осіб із наданим статусом тимчасового захисту, а також для інших дітей-мігрантів з метою полегшення їхнього доступу до вищої освіти в Республіці Сербія.

Ми розуміємо, що у вас може виникати багато запитань, пов'язаних із вступом до закладів вищої освіти та визнанням раніше здобутих дипломів. Саме тому ми підготували цей посібник, який надасть відповіді на ключові питання щодо вступу на акредитовані освітні програми у закладах вищої освіти Республіки Сербія.

У відповідях ви знайдете інформацію про процедури вступу, необхідні документи та кроки, які потрібно здійснити.

Також у посібнику детально пояснюється процес визнання іноземних документів про середню та вищу освіту, що є надзвичайно важливим для продовження вашого академічного шляху.

Крім того, посібник містить інформацію про інші важливі аспекти навчання в Республіці Сербія, щоб полегшити вашу інтеграцію в академічне середовище.

Сподіваємося, що цей посібник буде для вас корисним і допоможе вам досягти ваших освітніх цілей у Республіці Сербія.

Успіхів!

Успіхів!

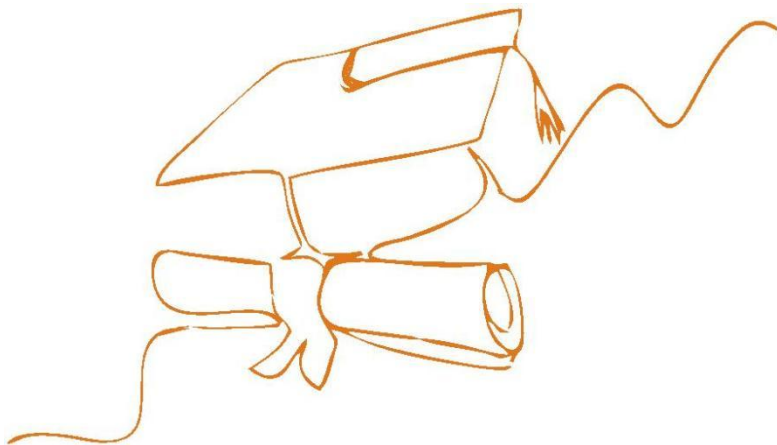
1.

ЧИ МАЮ Я ПРАВО НА ВИЩУ ОСВІТУ В РЕСПУБЛІЦІ СЕРБІЯ?

ТАК. Особи, яким надано притулок, шукачі притулку, особи зі статусом тимчасового захисту, а також усі інші діти-мігранти мають право на вищу освіту на тих самих умовах щодо попередньої освіти, що й громадяни Республіки Сербія.

Це означає, що необхідно мати диплом про здобуту середню освіту та документ, що підтверджує правовий статус у Республіці Сербія (посвідчення особи для осіб з наданим притулком, шукачів притулку, осіб з тимчасовим захистом або посвідчення іноземця).

2.



ДЕ Я МОЖУ ПОДАТИ ЗАЯВУ НА ВИЗНАННЯ МОГО ДИПЛОМА ПРО СЕРЕДНЮ ОСВІТУ?

5

Заяву на визнання іноземного документа про середню освіту (диплома) можна подати сербською або англійською мовою безпосередньо в приміщенні Агентства з кваліфікацій за адресою: Majke Jevrosime 51, Белград, або в електронному вигляді за посиланням:

<http://212.200.100.106:81/enicnaricsrednje/prijava/index.cfm>.

На вебсайті Агентства з кваліфікацій <https://www.azk.gov.rs> можна знайти детальну інформацію, інструкції щодо початку процедури визнання та реквізити для сплати збору.

3.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНІ ДЛЯ ПОДАННЯ ЗАЯВИ І ЧИ ПОТРІБНО СПЛАЧУВАТИ ЗБІР?



До заяви необхідно додати:

1. Оригінал свідоцтва (або завірену копію) про закінчення останнього класу середньої школи або диплом/свідоцтво про повну середню освіту (або завірену копію), яке, за необхідності, має бути засвідчене штампом Apostille компетентного органу країни видачі документа.

2. Переклад свідоцтва про закінчення останнього класу на сербську мову, виконаний присяжним судовим перекладачем у Республіці Сербія:

* Для публічних документів, виданих у державах, з якими Республіка Сербія має укладені двосторонні угоди про взаємне звільнення від легалізації, штамп Apostille не потрібен. До таких держав належать, зокрема: Австрія, Бельгія, Білорусь, Боснія і Герцеговина, Болгарія, Греція, Кіпр, Угорщина, Північна Македонія, Монголія, Польща, Румунія, Російська Федерація, Словаччина, Україна, Франція, Хорватія, Чорногорія, Чехія та Словенія.

- для гімназій певного профілю – свідоцтво останнього або випускного класу та атестат;
- для професійних середніх шкіл з тривалістю навчання три або чотири роки – перекладається лише свідоцтво останнього класу та диплом/свідоцтво про складений випускний або кваліфікаційний іспит.

1. Докази про всі раніше закінчені класи в Республіці Сербія (за наявності) або в іншій країні, окрім країни походження – завірена копія або копія з поданням оригіналу для ознайомлення.

2. Підтвердження сплати адміністративного збору у розмірі 8 900 динарів.*

* Особи з наданим притулком або статусом шукача притулку можуть подати заяву до Агентства з проханням про звільнення від сплати збору.

ПРИМІТКА:

Якщо у вас немає документів про завершену середню освіту, на даний момент немає можливості визнати середню освіту, яка є обов'язковою умовою для вступу до закладів вищої освіти.

З метою вирішення цієї проблеми Республіка Сербія приєдналася до Європейського кваліфікаційного паспорта для біженців (EQPR), однак для застосування цього інструменту необхідно внести відповідні зміни до чинного законодавства Республіки Сербія.



4.

ПРОЦЕДУРА ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНОГО ДОКУМЕНТА ПРО СЕРЕДНЮ ОСВІТУ

У межах цієї процедури іноземний документ про середню освіту порівнюється до відповідного публічного документа, що видається в Республіці Сербія. Процедура проводиться відповідно до Закону про Національну рамку кваліфікацій Республіки Сербія, якщо інше не передбачено міжнародними угодами.

Під час розгляду іноземного документа враховуються система освіти відповідної держави, тривалість навчання, навчальні плани та програми, права, які надає цей документ, а також інші обставини, важливі для прийняття рішення.

У разі якщо буде встановлено суттєву відмінність між іноземною та національною навчальними програмами, визнання може бути обумовлене складанням певних іспитів, виконанням визначених завдань або перевіркою знань. Агентство з кваліфікацій може доручити проведення іспитів та перевірку компетентностей спеціальній експертній комісії відповідного навчального закладу.

Процедура завершується видачею рішення про визнання іноземного документа про освіту, яке має статус публічного документа та надає особі право на працевлаштування і вступ до закладів вищої освіти відповідно до законодавства.

5.

КОЛИ І ДЕ ПОТРІБНО ПОДАВАТИ ЗАЯВУ НА ВСТУП ДО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ?

Перш ніж обрати заклад вищої освіти та освітню програму, на яку ти хочеш вступити, важливо перевірити, чи є ця програма та відповідний заклад акредитованими.

Рекомендуємо спочатку переглянути вебсайти закладів вищої освіти та скласти список освітніх програм, які тебе цікавлять, а потім перевірити їхню акредитацію у Довіднику для студентів, який доступний на вебсайті Національного органу з акредитації та забезпечення якості вищої освіти:

<https://www.nat.rs/vodic-za-studente/>

Коли ти знайдеш відповідну акредитовану програму, на вебсайті закладу вищої освіти зможеш ознайомитися з інформацією про терміни подання заяви на вступ та можливі витрати на вступний іспит.

Зазвичай подання заяв на вступ до закладів вищої освіти відбувається наприкінці червня, а вступні іспити проводяться не пізніше кінця першого тижня липня. Проте радимо обов'язково перевірити актуальну інформацію на вебсайті обраного закладу.



6.

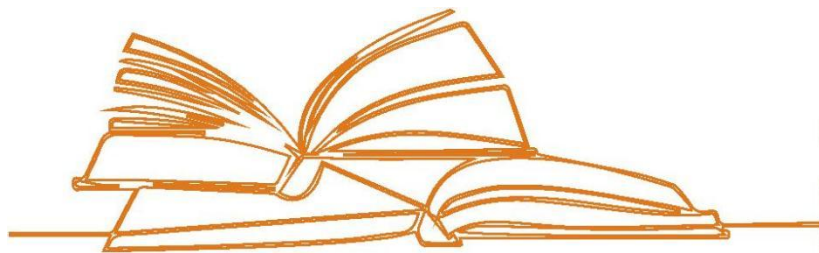
ПРОЦЕДУРА

АКАДЕМІЧНОГО
ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНОГО
ДОКУМЕНТА ПРО
ВИЩУ ОСВІТУ

Якщо ти завершив частину навчання у закладі вищої освіти або маєш диплом про здобуту вищу освіти та бажаєш продовжити навчання, необхідно розпочати процедуру визнання іноземного документа про вищу освіту. Для цього потрібно подати заяву на академічне визнання до закладу вищої освіти, в якому ти плануєш навчатися.

Заяву на академічне визнання диплома подаєш:

- для навчання на факультеті — до університету, до складу якого належить цей факультет;
- для професійних (фахових) студій — безпосередньо до академії фахових студій або до вищої школи фахових студій;



- для академічних студій у вищій школі академічних студій — до відповідної вищої школи.

Процедуру визнання іноземного документа про вищу освіту здійснює заклад вищої освіти після попередньої оцінки іноземної освітньої програми або її частини з метою визначення права заявника на продовження навчання. Процедура проводиться відповідно до Закону про вищу освіту, якщо інше не передбачено міжнародними договорами.

Продовження навчання та/або вступ на вищий рівень освіти може бути обумовлене необхідністю здобуття додаткових результатів навчання або може бути відмовлено, якщо встановлено істотну різницю між рівнем і характером здобутих знань і навичок та умовами вступу на відповідну освітню програму.

Критерії визначення істотної різниці між рівнем і видом набутих знань і навичок та умовами вступу, а також процедуру академічного визнання встановлює самостійний заклад вищої освіти своїм внутрішнім нормативним актом.

Процедура академічного визнання завершується видачею рішення про визнання іноземного документа про вищу освіту з метою продовження навчання у закладі вищої освіти, до якого було подано заяву.

За процедуру визнання іноземного документа про вищу освіту сплачується республіканський адміністративний збір у розмірі **13 970 динарів**, проте окремі заклади вищої освіти можуть додатково стягувати плату за цю послугу. Тому важливо заздалегідь детально уточнити інформацію про оплату безпосередньо у вибраному закладі.

ПРИМІТКА:

Якщо у тебе немає документів про завершену частину навчання або про здобуту вищу освіту, на даний момент немає можливості визнати документ про вищу освіту, який є необхідною умовою для продовження навчання на відповідному рівні або для вступу на програми вищого рівня освіти (спеціалістські фахові студії, магістерські академічні чи фахові студії, спеціалістські академічні або докторські студії).

З метою вирішення цієї проблеми Республіка Сербія приєдналася до Європейського кваліфікаційного паспорта для біженців (EQPR). Однак для застосування цього інструменту, який дозволить здійснювати процедуру визнання кваліфікацій або частин освітніх програм для мігрантів без документів про освіту, необхідно внести відповідні зміни до законодавства Республіки Сербія.

7.

ЧИ МОЖУ Я СКЛАДАТИ ВСТУПНИЙ ІСПИТ, ЯКЩО ЩЕ НЕ ОТРИМАВ(ЛА) РІШЕННЯ ПРО ВИЗНАННЯ ІНОЗЕМНОГО ДОКУМЕНТА ПРО СЕРЕДНЮ ОСВІТУ?

ТАК. На підставі підтвердження того, що ти подав(ла) заяву на визнання документа про середню освіту, ти можеш скласти вступний іспит і бути умовно зарахованим(ою) до закладу вищої освіти.

Остаточне зарахування відбудеться після отримання рішення про визнання від Агентства з кваліфікацій.

8.

ДЕ ПОДАЄТЬСЯ ЗАЯВА НА ВСТУП ДО МАГІСТРАТУРИ АБО ДОКТОРАНТУРИ?

Заяву на вступ до магістерських або докторських програм, а також до спеціалістських фахових і спеціалістських академічних програм подаєш до закладу вищої освіти, в якому бажаєш навчатися.

Інформацію про необхідні документи можна отримати на вебсайті відповідного закладу вищої освіти або звернувшись до служби, що займається визнанням іноземних документів про вищу освіту.

9.

ЧИ МАЮ Я ПРАВО НА БЕЗКОШТОВНЕ НАВЧАННЯ, ЧИ ПОТРІБНО СПЛАЧУВАТИ ЗА НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ?



Право на рівний доступ до вищої освіти для іноземних громадян, включно з особами, яким надано притулок, та шукачами притулку, не передбачає автоматичного права на фінансування з бюджету Республіки Сербія.

Водночас існують різні програми підтримки біженців, шукачів притулку та мігрантів. Рекомендуємо ознайомлюватися з актуальними програмами на вебсайтах Міністерства освіти (www.prosveta.gov.rs), Міжнародної організації з міграції — ІОМ (serbia.iom.int/sr), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців — УННCR (www.unhcr.org/rs), а також неурядових організацій, які працюють у сфері підтримки мігрантів.

10.

ЧИ ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ ПРАВИЛА ВСТУПУ ДО ДЕРЖАВНИХ І ПРИВАТНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ?

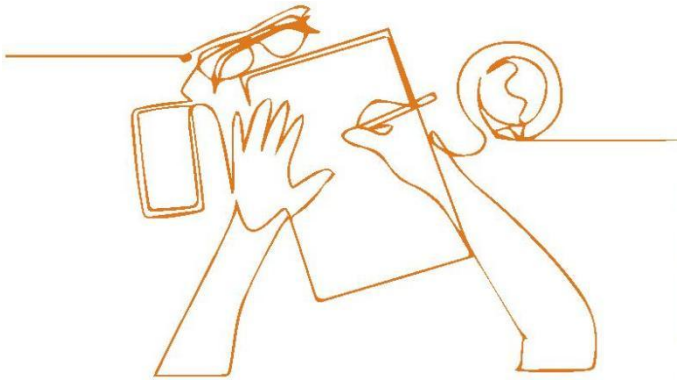


Ні. Правила вступу є однаковими як для державних, так і для приватних закладів вищої освіти.

Кожен заклад вищої освіти відповідно до Закону про вищу освіту власним нормативним актом визначає порядок рейтингового відбору та перевірки знань, здібностей і схильностей. Тому необхідно ознайомитися з цими правилами на офіційному вебсайті обраного закладу.

11.

ЧИ ПОТРІБНО МАТИ ВИСОКИЙ РІВЕНЬ ЗНАННЯ СЕРБСЬКОЇ МОВИ, ЯКЩО МОВОЮ ОБРАНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ Є АНГЛІЙСЬКА?



Рівень знання сербської мови, необхідний для навчання сербською мовою, визначає відповідний заклад вищої освіти.

Для навчання за освітніми програмами англійською мовою необхідний рівень володіння англійською мовою, який також встановлює заклад вищої освіти.